

BABY, Sophie. *Le mythe de la Transition pacifique. Violence et politique en Espagne (1975-1982)*. Madrid: Casa de Velázquez, 2012. Bibliothèque de la Casa de Velázquez, 59. 517 pàgs. [17 x 24].

Revisió d'una tesi doctoral llegida l'any 2006 a l'Université Paris I i que exposa la problemàtica de la Transició a Espanya, la qual es basa en els principis d'una constitució democràtica redactada el 1978. L'autora analitza els mecanismes i els actors del canvi i la voluntat d'enteniment entre els diversos sectors implicats, amb l'excepció de les amenaces terroristes d'ETA i dels intents de cop d'Estat per part dels militars (com el del 23 de febrer de 1981).

S'observa la violència política, els usos desenvolupats per arribar a un enteniment i els passos realitzats des d'un estat autoritari a un altre basat en les llibertats, i considera que per assolir aquests canvis hi va haver una violència verbal implícita i una contenció reglamentada. Sophie Baby comença el seu estudi en l'etapa d'Adolfo Suarez i el finalitza l'any 1982, moment en el qual els socialistes (PSOE) varen assolir el poder i es varen consolidar les institucions democràtiques.

L'obra s'estructura en capítols: I-III mostren l'història de la violència contestatària. IV revisa els cicles de violències pròpis del període. V la transformació d'un ordre autoritari en un altre que garanteix les llibertats. VI la pertorbació de l'ordre per causa del terrorisme (ETA, Terra Lliure, etc.). VII la modificació de la violència des del sistema repressiu a una altra basada en la contenció dins dels imperatius de l'Estat democràtic. VIII el terrorisme d'Estat. L'autora demostra com hi va haver un següent de violències d'Estat i de fenòmens de protesta (comptabilitzant-ne 3.200) protagonitzats per diversos sectors: la lluita armada, els nacionalistes de províncies reclamant la independència, etc.

L'etapa va incloure molts canvis: en un primer moment l'Estat encara portava l'empremta de la cultura autoritària que es mantenia del règim anterior i continuava havent-hi una hegemonia basada en sistemes repressors. Es buscava protegir els drets ciutadans i individuals mantenint la seguretat. Hi va haver un procés de normalització i d'adaptació de les forces de l'ordre al nou sistema polític, mesures d'excepció que encara s'emmirallaven en esquemes anteriors i una inexperiència en la vida parlamentària. De fet l'amenaça terrorista va afavorir els excessos policials pròpis del règim anterior. La llei de 1978 per reformar els cossos armats va suposar un primer pas. Es va anar modificant el sistema repressiu, i el 1986 va finalitzar el procés de mutació d'aquest sistema.

Considera la violència urbana dels anys 1975-77 i els enfrontaments entre sectors adversos dins de l'espai polític amb els fonaments de la por a una repetició d'una guerra civil; per tant es volia evitar l'augment de la violència als carrers i la manca o buit de poder. Es buscà la concòrdia i la pau per evitar la fractura, els actors de la reforma varen tractar de minimitzar les oposicions violentes.

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (setembre 2014)

El volum conté un apartat de fonts i bibliografia, i uns annexes en els quals s'exposen la cronologia i dades sobre els esdeveniments violents que varen tenir lloc, les normatives per lliberalitzar el sistema polític, les mesures antiterroristes i altres dades d'interès històric.

IHE
(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior:

Revisión de una tesis doctoral leída el año 2006 en la Université Paris I y en la que se expone la problemática de la Transición española, la cual se basa en los principios de una constitución democrática redactada el año 1978. La autora analiza los mecanismos y los actores del cambio y la voluntad de entendimiento entre los diversos sectores implicados, con excepción de las amenazas terroristas de ETA y los intentos de golpe de Estado por parte de los militares (como el del 23 de febrero de 1981).

Se observa la violencia política, los usos desarrollados para llegar a un entendimiento y los pasos realizados desde un estado autoritario a otro basado en las libertades, y considera que para alcanzar estos cambios hubo una violencia verbal implícita y una contención reglamentada. Sophie Baby comienza su estudio en la etapa de Adolfo Suarez y lo finaliza el año 1982, momento en el cual los socialistas (PSOE) alcanzaron el poder y se consolidaron las instituciones democráticas.

La obra se estructura en capítulos: I-III muestran la historia de la violencia contestataria, IV revisa los ciclos de violencias propios del período. V la transformación a causa del terrorismo (ETA, Terra Lliure, etc.), VII la modificación de la violencia desde el sistema represivo a otra generada a través de la contención dentro de los imperativos del Estado democrático, VIII el terrorismo de Estado. La autora demuestra como hubo una serie de violencias de Estado y de fenómenos de protesta (contabiliza 3.200) protagonizados por diversos sectores: la lucha armada, los nacionalistas de provincias reclamando la independencia, etc.

La etapa incluyó muchos cambios: en un primer momento el Estado todavía llevaba la huella de la cultura autoritaria que se mantenía del régimen anterior y continuaba habiendo una hegemonía basada en los sistemas represores. Se buscaba proteger los derechos ciudadanos e individuales manteniendo la seguridad. Hubo un proceso de normalización y de adaptación de las fuerzas del orden al nuevo sistema político, medidas de excepción que todavía reflejaban los esquemas anteriores y una inexperiencia en la vida parlamentaria. De hecho la amenaza terrorista favoreció los excesos policiales propios del régimen anterior. La ley de 1978 para reformar los

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (setembre 2014)

cuerpos armados supuso un primer paso. Se fue modificando el sistema represivo y en 1986 finalizó el proceso de mutación de dicho sistema.

Considera la violencia urbana de los años 1975-77 y los enfrentamientos entre sectores adversos dentro del espacio político con la trastienda del miedo a que no se repitiera una guerra civil; por lo tanto se procuraba evitar el aumento de la violencia en las calles y la carencia o vacío de poder. Se buscó la concordia y la paz para impedir la fractura, los actores de la reforma trataron de minimizar las oposiciones violentas.

El volumen contiene un apartado de fuentes y bibliografía, y unos anexos en los cuales se exponen la cronología y datos sobre el desarrollo violento que tuvo lugar, las normativas para liberalizar el sistema político, las medidas antiterroristas y otros datos de interés histórico.

IHE
(Secretaria de la revista)